

Informacja o zawodzie

Menedżer kultury

Spis treści

Wstęp	2
Zadania i czynności robocze	2
Środowisko pracy	3
Wymagania psychologiczne	3
Wymagania fizyczne i zdrowotne	4
Warunki podjęcia pracy w zawodzie	4
Kwalifikacje i kompetencje w zawodzie	5
Możliwości awansu w zawodzie	8
Możliwości zatrudnienia oraz płace	8
Przydatne linki	10

Wstęp

Zawód manager - jest coraz bardziej popularny w ostatnich latach.

W oczach wielu osób menedżer ma pieniądze, prestiż i władzę. Bycie menedżerem daje wielką szansę na osobisty rozwój. Pozwala na samorealizację, umożliwia podróże i ciągle dokształcanie. W wielu firmach, a coraz częściej i w instytucjach publicznych, pojawiają się tego typu stanowiska. Wykonujący ten zawód przejmują odpowiedzialność za powodzenie marketingowe i sprzedaż określonej marki/ usługi – funkcjonowanie danej placówki w wybranym obszarze. Wśród wielu stanowisk managerskich pojawia się stosunkowo nowy **zawód menadżera kultury**. Coraz częściej to właśnie instytucje kultury zabiegają o tego typu „fachowców” – profesjonalnie planujących i organizujących działalność artystyczną.

Menedżer kultury – interdyscyplinarny zawód polegający na planowaniu organizacji działalności artystycznej w przedsiębiorstwach i instytucjach kulturalnych.

Do obowiązków menedżera kultury należy w szczególności zarządzanie projektami kulturalnymi, pozyskiwanie i rozliczanie środków finansowych, reklama realizowanych przedsięwzięć i zapewnienie kontaktu z mediami. Menedżer kultury ma ograniczony wpływ na stronę artystyczną przedsięwzięcia.

Zadania i czynności robocze

Menedżer kultury planuje działalność kulturalną instytucji, sporządza kalendarium imprez. Stara się pozyskiwać sponsorów organizowanych imprez. Udziela pomocy prawnej, organizacyjnej i technicznej oraz repertuarowej działaczom społecznym, twórczym, edukacyjnym i innym działającym w środowisku lokalnym. Do jego zadań należą również opracowywanie i wykonywanie lub zlecanie wykonywania reklamy planowanych imprez.

Do głównych obowiązków menedżera kultury należą:

- przygotowywanie projektów kulturalnych (przedsięwzięć i imprez artystycznych),
- pozyskiwanie środków finansowych, patronatów (sponsorów),
- promocja i informacja nt. realizowanych przedsięwzięć kulturalnych,
- kontakt z mediami, klientami zewnętrznymi,
- współpraca z lokalnymi, regionalnymi i międzynarodowymi partnerami,
- koordynowanie i nadzorowanie pracy podległego zespołu,

- prowadzenie edukacji kulturalnej,
- animacja życia kulturalnego społeczności lokalnych.

Osoba pracująca na tym stanowisku powinna doskonale znać rynek, na którym pracuje i mieć świadomość, że ma ograniczony wpływ na stronę artystyczną przedsięwzięcia, którego promocją się zajmuje. Zajmując tego typu stanowisko stoi na czele zespołu lub zespołów odpowiedzialnych za powodzenie rynkowe powierzonego „podmiotu”.

Środowisko pracy

Praca menadżera kultury odbywa się zarówno w budynkach (biuro, sale widowiskowe), jak i w otwartej przestrzeni w przypadku imprez plenerowych lub kontaktów z klientami zewnętrznymi. Osoba zatrudniona na tym stanowisku pracuje po kilkanaście godzin dziennie (często w soboty i święta), wymiar czasu pracy uzależniony jest od realizowanych w danym okresie przedsięwzięć. Może odbywać się w różnych porach dniach. W związku z tym powinna być ona dyspozycyjna i przygotowana do częstych wyjazdów służbowych. Jest to zawód wymagający szczególnej osobistej pasji. Jeżeli traktuje się go poważnie, to liczyć się trzeba z ogromnym zaangażowaniem czasu i energii, kosztem życia osobistego i towarzyskiego. To nie jest praca od 8 do 17, ale od projektu do projektu. Praca menadżera kultury ma charakter indywidualny, choć odbywa się w ścisłej współpracy z podległym zespołem. Kontakty społeczne w tym zawodzie są bardzo intensywne, zwłaszcza przy realizacji imprez oraz wydarzeń kulturalnych, a także pozyskiwaniu sponsorów i kontaktów ze środowiskiem lokalnym.

Wymagania psychologiczne

Osoba pracująca w tym zawodzie powinna przede wszystkim posiadać umiejętność łatwego wchodzenia w różne relacje interpersonalne, nawiązywania kontaktów (organizowanie imprez, współpraca z artystami, pozyskiwanie sponsorów). Niezwykle przydatne są również zdolności perswazyjne, a także umiejętności negocjacyjne. Niezbędna jest również cierpliwość, wyrozumiałość i odporność emocjonalna. Zaspakajanie kulturalnych potrzeb wymaga także kreatywności i pomysłowości. Przydatne są zainteresowania artystyczne (muzyka, plastyka, taniec itp.)

oraz handlowe, które pozwalają na umiejętne zapromowanie i „sprzedanie” danego wydarzenia kulturalnego.

Ponieważ zawód menadżera wiąże się również z koordynowaniem i nadzorowaniem pracy podległego zespołu, ważne są odpowiedzialność, zaangażowanie i umiejętność współpracy. Osoba taka powinna również orientować się w wymaganiach poszczególnych firm, umieć organizować spotkania, cechować się wysoką kulturą osobistą i otwartością na człowieka.

Menedżerowie jako przedstawiciele kadry zarządzającej cechują się poczuciem odpowiedzialności, strategicznego myślenia i przewidywania.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Zawód menadżera kultury wymaga dobrej sprawności ruchowej ze względu na dość częste kontakty ze współpracownikami, a także zewnętrznymi klientami (instytucjami kultury, samorządem, czy prywatnymi firmami). Duże znaczenie ma również dobry stan zdrowia oraz wysoka mobilność i elastyczność osoby pracującej w tym zawodzie. Ważna jest również duża odporność emocjonalna, a także dobry wzrok i słuch.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Pracując w zawodzie menadżera kultury niezbędne jest posiadanie wyższego wykształcenia na którymś z kierunków: zarządzanie, psychologia kultury, kulturoznawstwo, socjologia kultury, antropologia kulturowa, pedagogika; specjalność: animator i menadżer kultury. Kwalifikacje zawodowe powinny być uzupełnione studiami podyplomowymi oraz specjalistycznymi kursami.

1. Podyplomowe Studia Promocji Kultury: **Menedżer kultury, we współpracy Regionów Unii Europejskiej**

Uniwersytet Wrocławski

Pl. Nankiera 15

50 – 137 Wrocław

tel. 71 37 52 359

[MENADŻER – Instytut Filologii Germańskiej Uniwersytetu Wrocławskiego](#)

2. Studia podyplomowe: **Menedżer kultury**

Wyższa Szkoła Umiejętności Społecznych

ul. Głogowska 26

60 – 734 Poznań

tel. 61 886 28 00

[Menedżer kultury – WSUS](#)

3. Podyplomowe studia: **Menedżer kultury**

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

ul. Madalińskiego 6/8

tel. 22 564 74 31

[Menedżer Kultury - Podyplomowe Studia - SGH](#)

4. Podyplomowe studia: **Zarządzanie kulturą**

Uniwersytet Jagielloński

ul. Prof. Stan. Łojasiewicza 4

30 – 348 Kraków

Tel. 12 664 58 18

[Zarządzanie kulturą - Instytut Kultury - Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej](#)

5. Podyplomowe studia: **Zarządzanie kulturą**

Polski Uniwersytet Wirtualny

tel. 42 299 56 37

[Zarządzanie Kulturą - Studia Podyplomowe Online | PUW](#)

6. Podyplomowe studia: **Menedżer kultury**

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

ul. 1 Maja 50

40-287 Katowice,

tel. 32257-7738

[Menedżer kultury | Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach \(ue.katowice.pl\)](#)

Kwalifikacje i kompetencje w zawodzie

Menadżer kultury powinien dysponować praktyczną wiedzą z zakresu prawnych i ekonomicznych aspektów funkcjonowania placówek kulturalnych w państwach UE oraz znać szeroką paletę możliwości promocji kultury (wnioski o finansowanie, pozyskiwanie sponsorów, promocja wizerunku, nawiązanie współpracy z partnerami zagranicznymi, projekty międzynarodowe). Ponadto

powinien posiadać wiedzę z obszaru teatrologii, literaturoznawstwa, filmoznawstwa, historii sztuki, muzykologii, nowych mediów i kultury popularnej.

Szkolenia programu Kadra Kultury:

- Przygotowanie strategii PR dla instytucji kultury
- Planowanie projektu kulturalnego
- Zarządzanie zespołem
- Ewaluacja działań instytucji - narzędzia i metody
- Aspekty prawne w organizacji imprez masowych
- Projektowanie oferty instytucji kultury w odpowiedzi na potrzeby społeczności lokalnych
- Nowe media w promocji instytucji i projektów kulturalnych
- Prawo autorskie i CC
- Seminarium dla trenerów. Fundusze na kulturę. Nowa perspektywa 2014-20
- Praktyczne aspekty przygotowania aplikacji do programów Ministra Kultury

Zestawienie istotnych wymagań kwalifikacji i kompetencji w zawodzie:

1. Potrafi zorganizować zdarzenie/wydarzenie kulturalne (artystyczne, społeczne, edukacyjne) służące animowaniu i upowszechnianiu kultury.
2. Zna metody animowania kultury (np. metodę warsztatu, metodę projektu, metody community arts projects, audience development). Potrafi zastosować w swojej działalności różnorodne metody animowania kultury (np. przygotować autorski scenariusz warsztatu i przeprowadzić warsztat).
3. Zna podstawowe zasady projektowania przedsięwzięcia (projektu/programu/zdarzenia/wydarzenia) artystyczno-kulturalnego oraz zasady zarządzania przedsięwzięciem artystyczno-kulturalnym. Potrafi zaprojektować przedsięwzięcie artystyczno-kulturalne i nim zarządzać (tj. koordynować wdrożenie przedsięwzięcia).
4. Potrafi zidentyfikować problemy, potrzeby, grupy docelowe, zaprojektować cele, działania, efekty, oszacować ryzyko, zaplanować działania przeciwdziałające wystąpieniu ryzyka, jeśli ryzyko wystąpi – minimalizujące jego konsekwencje.
5. Potrafi skonstruować budżet projektu artystyczno-kulturalnego.

6. Potrafi pozyskać partnerów do wspólnej realizacji projektu artystyczno-kulturalnego.
7. Zna źródła finansowania projektu artystyczno-kulturalnego; potrafi pozyskać środki na realizację projektu artystyczno-kulturalnego; potrafi pozyskać sponsora projektu artystyczno-kulturalnego.
8. Potrafi opracować strategię promocji projektu artystyczno-kulturalnego.
9. Potrafi zarządzać zespołem projektowym.
10. Potrafi przeprowadzić ewaluację projektu artystyczno-kulturalnego.
11. Potrafi dokonać analizy performansu – analizy, opisu, interpretacji, krytyki zdarzeń, zjawisk artystycznych/zjawisk współczesnej kultury audiowizualnej. Rozumie współczesne procesy komunikacji, wymiany doświadczeń i wartości w kulturze, ma wiedzę na ich temat
12. Potrafi wypowiadać się na piśmie – ma umiejętność konstruowania mniej i bardziej złożonych pisemnych wypowiedzi i uzasadnień; potrafi „wypowiedzieć się” np. w formie recenzji, relacji ze zdarzenia/wydarzenia; potrafi opracować tekst pisany pod względem językowym i merytorycznym
13. Potrafi wypowiadać się w mowie – ma umiejętność konstruowania mniej i bardziej złożonych ustnych wypowiedzi i uzasadnień; potrafi występować publicznie [m.in. potrafi przygotować i przeprowadzić wywiad (np. z twórcą), potrafi przygotować, facylitować i moderować dyskusję].
14. W swojej działalności posługuje się różnymi formami artystycznymi, wykorzystuje je jako narzędzia kontaktu, komunikacji, animowania kultury oraz źródła wiedzy o życiu kulturalnym.
15. Wykorzystuje media jako narzędzia kontaktu, komunikacji, animowania kultury oraz źródła wiedzy o życiu kulturalnym.
16. Zna lokalne i pozalokalne instytucje kultury sektora publicznego, prywatnego, organizacji pozarządowych; zna/rozumie ich funkcje, role, podstawowe atrybuty; ma wiedzę na temat zdarzeń/wydarzeń artystycznych i kulturalnych w społeczności lokalnej i pozalokalnej; uczestniczy w życiu kulturalnym społeczności lokalnej i pozalokalnej.
17. Zna i uwzględnia rozwiązania odnoszące się do ochrony prawa autorskiego obecne w systemie prawnym w Polsce; rozumie konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej.

18. Posługuje się w swojej działalności wybranym językiem obcym: potrafi zrozumieć (słucha, czyta), potrafi mówić (porozumiewa się, samodzielnie wypowiada się), potrafi pisać w języku obcym.

19. Wykazuje się kompetencjami osobistymi/intrapersonalnymi, tj.

- jest kreatywny/-a i konsekwentny/-a w realizacji zadań;
- przewiduje skutki podejmowanych działań;
- jest otwarty/-a na zmiany;
- potrafi radzić sobie ze stresem;
- aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe.

20. Wykazuje się kompetencjami społecznymi/interpersonalnymi, tj.:

- przestrzega zasad kultury i etyki;
- przestrzega tajemnicy zawodowej;
- potrafi ponosić odpowiedzialność za podejmowane działania;
- potrafi negocjować warunki porozumień;
- współpracuje w zespole;
- zna podstawy komunikowania społecznego; potrafi zrozumiale przedstawiać swoje opinie i decyzje.

Zestaw kwalifikacji i kompetencji opracowano w ramach badania pn. „Bilans kompetencji sektora filmowego – między potrzebami branży a możliwościami edukacji” Zamawiający: Polski Instytut Sztuki Filmowej [Polski Instytut Sztuki Filmowej](#)
Wykonawca: ECORYS Polska Sp. z o.o. [STRONA GŁÓWNA - POLSKA | Ecorys](#)

Możliwości awansu w zawodzie

W zawodzie menadżera kultury możliwości awansu są zróżnicowane, różne w publicznych instytucjach kulturalnych i prywatnych firmach. Zatrudnienie w publicznych instytucjach kulturalnych wiąże się raczej z finansowanym niż stanowiskowym awansem.

Możliwości zatrudnienia oraz płace

W Polsce funkcjonuje około 2375 domów kultury, z czego blisko połowa zlokalizowana jest na terenach wiejskich. Domy kultury na wsi organizują niemal 1/3

wydarzeń kulturalnych realizowanych w Polsce przez tego typu instytucje. Jednak możliwości zatrudnienia w instytucjach publicznych są dużo szersze:

- Dom Pracy Twórczej,
- Orkiestra,
- Zespół Pieśni i Tańca,
- Teatr, Opera, Filharmonia,
- Biuro Wystaw Artystycznych,
- Biblioteka,
- Świetlice i ogniska artystyczne,
- Galeria/Centrum sztuki, szerokie możliwości dają również prywatne firmy działające w obszarze kultury:
- Agencje reklamowe
- Firmy producenckie i impresaryjne
- Media jako dziennikarze prasy, radia, telewizji w dziale kultura
- Organizatorzy i promotorzy wydarzeń kulturalno - artystycznych

Osoba, która ukończyła studia podyplomowe z zakresu zarządzania kulturą/menager kultury może pracować również na stanowisku: Impresario, agent usług artystycznych, organizator usług artystycznych, organizator kampanii promocyjnych, konferencji, organizator widowni, specjalista w administracji w instytucjach i placówkach kultury. Po nabyciu uprawnień nauczyciela – specjalista na ścieżce międzyprzedmiotowej kultura, w placówkach kształcenia ustawicznego, ośrodkach doskonalenia zawodowego, organizacjach pozarządowych prowadzących statutową działalność kulturalno-oświatową, instytucjach kultury.

Tak naprawdę jego zarobki zależą ściśle od efektów pracy. Nie zawsze jest to praca na etat, wymaga ogromnej dyspozycyjności, otwartości i samozaparcia. Zawodowy menadżer może zarabiać miesięcznie od kilku do kilkunastu tysięcy złotych, ale trudno jest wygrać konkurs na ważne stanowisko. To praca bardzo przyszłościowa, ale niełatwa. Wynagrodzenie w publicznych instytucjach uregulowane jest w odpowiednich rozporządzeniach i regulaminach. Z kolei prywatne firmy dają możliwości osiągania zarobków powyżej średniej krajowej. Jednak w dużej mierze są one uzależnione zarówno od profilu działalności jak i wielkości firmy.

Przydatne linki

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego - [Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego](#)

Kadra kultury - [Kadrakultury.pl](#)

Narodowe Centrum Kultury – [Strona główna | Narodowe Centrum Kultury \(nck.pl\)](#)

Kurs na kulturę - [www.kursnakulture.pl](#)

Platforma kultury - [www.platformakultury.pl](#)

Dom kultury plus - [www.domkulturyplus.pl](#)

Mapa Kultury - [www.mapakultury.pl](#)

Kreator kultury - [kreator kultury | Culture.pl](#)

ECORYS Polska firma konsultingowo-badawcza - [Ecorys- Polska](#)

Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej - [www.pisf.pl](#)

Pracuj w kulturze - [Pracuj w kulturze \(nck.pl\)](#)

*Opracowano w Centrum Informacji
i Planowania Kariery Zawodowej w Tarnowie
czerwiec 2021 r.*